

Lausunto

07.03.2025

Asia: VN/33587/2024

Tuomioistuinviraston esitys oikeusministeriölle eräiden istuntopaikkojen lakkauttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Juristiliitto tunnistaa, että tuomioistuinsektorin merkittävimmät kuluerät ovat henkilöstö- ja kiinteistökulut. Jotta jokaisella olisi kuitenkin mahdollisuus saada asiansa käsiteltyä kohtuullisessa ajassa, on olennaista, että tuottavuustoimien tulee tällaisessa tilanteessa kohdistua mahdollisuuksien mukaan jälkimmäiseen kuluerään. Etenkin toimipaikkaverkoston tarkasteleminen lienee tässä kohdin järkevää.

Juristiliitto toteaa, että toisin kuin toisinaan julkisessa keskustelussa annetaan ymmärtää, tuomioistuinsektorin palvelut eivät pääsääntöisesti ole kansalaisen aktiivisesti käyttämiä. Ihminen asioi tuomioistuimessa keskimäärin enintään muutaman kerran elämänsä aikana. Nyt ja tulevana vuosina tehtävät kustannuksiltaan kalliit tekniset muutokset tuomioistuin kiinteistöihin on järkevää kohdistaa sellaisiin rakennuksiin, joiden käyttöaste on korkea. Tuomioistuinsektorin keskeisin ongelma on pitkät käsittelyajat ja tällöin resurssit tulisi kohdistaa ennen kaikkea riittävään ja osaavaan henkilöstöön.

Juristiliitto toteaa kuitenkin huomiona, että mikäli esityksen mukaisia lakkautuksia tehdään, on käräjäoikeuden päätoimisen istuntopaikan tilojen oltava riittäviä myös lakkautettavalta istuntopaikalta tulevien istuntopäivien suhteen. Samoin asiassa on huomioitava, että istuntojen peruuntumismäärät saattavat lisääntyä etäisyyksien kasvaessa.

Edellä mainittujen huomioiden vuoksi asiassa olisikin ensi sijassa toimittava lakkautettavien istuntopaikkojen käräjäoikeuksien kannan mukaisesti. Mikäli nämä käräjäoikeudet kannattavat esitystä ja pystyvät järjestämään toimintansa tehokkaasti tästä huolimatta, esitys lienee kannatettava. Esityksen myötä etäisyydet eivät myöskään kasva ylitsepääsemättömän suuriksi niissä tuomiopiireissä, joita esitys koskee.

Juristiliitto edelleen toteaa lopuksi, että koko tuomioistuinsektorin rahoituksen maantieteellisessä jakautumisessa tulee huomioida valtakunnallisesti yhdenmukaiset käsittelyajat ja pitkän aikavälin väestökehitys. Resurssit on kohdistettava siten, että oikeuden saatavuus on yhdenmukaista koko maassa ja että käsittelyajoissa ei ole merkittäviä eroja.

Tuomainen Jenni
Juristiliitto - Juristförbundet (rek. Suomen Lakimiesliitto - Finlands
Juristförbund ry)